

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af politiets efterretningstjenestes virksomhed [af Skræppenborg-Nielsen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 945, fremsættelsen i tidenden sp. 2578).

Sagen sattes til forhandling.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Selv om jeg for ganske nylig havde lejlighed til her i det høje ting at besvare et spørgsmål fra det ærede medlem hr. Aksel Larsen om det lovgrundlag, på hvilket politiets efterretningstjeneste er organiseret, vil jeg alligevel finde det hensigtsmæssigt som udgangspunkt for denne debat at give en lidt mere udførlig oversigt over den historiske udvikling på dette område.

Det har altid hørt til politiets opgaver at søge at skabe et værn mod handlinger rettet mod den lovlige samfundsorden, og i 1927 etableredes en særlig afdeling inden for Københavns opdagelsespoliti med den opgave at varetage informationstjenesten på dette område. I 1931 pålagde daværende justitsminister Zahle i en cirkulæreskrivelse politimestrene en vis indberetningspligt til denne særlige afdeling af Københavns politi. Det særlige sikkerhedspoliti under rigspolitichefen blev oprettet i 1939, efter at der ved lov af 15. marts 1939 var tilvejebragt den fornødne normering. Sikkerhedspolitiets opgave skulle netop være at skabe værn mod foretagender eller handlinger, som kunne antages at være rettet mod rigets selvstændighed og den lovlige samfundsorden. Denne særlige del af politiets virksomhed har flere gange siden givet anledning til debat, hvor de skiftende justitsministre i det omfang, forholdene tillod det, har orienteret det høje ting om efterretningstjenestens arbejde. Jeg kan således nævne, at de tidligere justitsministre Elmquist og Helga Pedersen i henholds-

vis 1947 og 1952 har givet folketinget en sådan orientering.

Ved lov af 11. juni 1954 om ændringer i retsplejeloven, hvilke ændringer blev vedtaget med 122 stemmer mod 6, blev der gennemført en nyordning af politiets ledelse. Ved denne lejlighed blev efterretningstjenesten udskilt fra rigspolitichefembedet og henlagt under en selvstændig chef for politiets efterretningstjeneste. Jeg havde dengang i forbindelse med lovforslagets behandling lejlighed til over for et folketingsudvalg at give en udførlig redegørelse for efterretningstjenestens virksomhed. Grundlaget for den nuværende organisation af efterretningstjenesten blev skabt ved lov af 7. juni 1958 vedrørende ændringer i retsplejeloven. Ved denne lov, der blev vedtaget enstemmigt med 139 stemmer, blev tjenesten på ny lagt ind under rigspolitichefen under ledelse af en politiinspektør.

Den 29. januar i år havde jeg her i tinget ved besvarelse af et spørgsmål fra det ærede medlem hr. Holmberg lejlighed til at redegøre for de almindelige retningslinjer for efterretningstjenestens virksomhed, herunder om registrering af oplysninger. Jeg nævnte bl. a., at der efter den for chefen for efterretningstjenesten i november 1953 udfærdigede instruks skal udvises stor forsigtighed ved anvendelsen af det tilvejebragte materiale. Oplysningernes rigtighed skal, så vidt det er muligt, efterprøves, og hvis det ikke har kunnet ske, men det dog efter omstændighederne i det enkelte tilfælde findes rigtigt at meddele dem til vedkommende styrelse, må denne udtrykkelig gøres bekendt hermed. Oplysninger om enkeltpersoner på grundlag af det af politiets efterretningstjeneste indsamlede materiale gives ikke til private, men alene til de stedlige myndigheder, hvis arbejdsområde indebærer en sikkerhedsrisiko.

I forbindelse hermed bemærkede jeg, at det ikke er efterretningstjenestens opgave at tage stilling til det spørgsmål, der for mig at se må være afgørende, nemlig hvilken